

S P R A W O Z D A N I E
ZA ROK 2022 Z REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2022
MIASTA MIŃSK MAZOWIECKI

Wprowadzenie

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizowany w 2022 roku Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022 w mieście Mińsk Mazowiecki został przyjęty Uchwałą nr XLI.387.2022 Rady Miasta z dnia Mińsk Mazowiecki z dnia 7 marca 2022 roku.

Podstawę programu stanowiło podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Celem głównym Programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w mieście Mińsk Mazowiecki. Do Programu został wprowadzony Harmonogram działań służących realizacji ustalonych celów. Zgodnie z zapisami Harmonogramu podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zajmującymi się sprawami przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z Miejską Komisją Rozwiązywania problemów Alkoholowych, Policją, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, placówkami oświatowymi, placówkami ochrony zdrowia.

Działania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie skierowany były do mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki, a w szczególności: osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, służb i instytucji zajmujących się tematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wieloaspektowe zjawisko jakim jest przemoc w rodzinie rozpatrywane było w czterech podstawowych perspektywach: prawnej, psychologicznej, etycznej i społecznej. Planowanie skutecznych działań mających na celu zniwelowanie sytuacji powodujących przemoc oraz wypracowywanie realnych zmian w sposobie funkcjonowania ofiar i sprawców wymagało systematycznego badania zjawiska przemocy i jego stałego monitorowania.

Poniższe sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie dokumentów Zespołu Interdyscyplinarnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także informacji otrzymanych z Urzędu Miasta, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Poniżej przedstawiono opis realizacji działań wykonanych w 2022 roku dla osiągnięcia celów operacyjnych określonych *Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022 w mieście Mińsk Mazowiecki*.

Realizacja celu operacyjnego nr 1

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania służące realizacji celu:

1. **Sporządzenie sprawozdania z realizacji zadań** określonych w *Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 w mieście Mińsk Mazowiecki*.
2. **Sporządzenie Diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie** w mieście Mińsk Mazowiecki w 2021 roku.
3. **Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat problematyki przemocy w rodzinie.**

W ramach realizacji powyższego celu kontynuowano kampanię „Mińsk Mazowiecki miastem bez przemocy”. Celem kampanii było zachęcenie do zgłaszania przypadków przemocy w rodzinie, szukania pomocy u specjalistów, informowanie o tym gdzie i jak można tego dokonać. Kampania miała również na celu podnoszenie świadomości społecznej i wiedzy o przejawach przemocy w rodzinie, przełamywanie stereotypów na jej temat, promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego.

W ramach Kampanii informacyjno- edukacyjnej „Mińsk Mazowiecki miastem bez przemocy!” zostały zaktualizowane broszury informacyjno - edukacyjne (informatory) dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Mińsku Mazowieckim. Było to już czwarte wydanie publikacji mającej na celu podniesienie świadomości na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców. Informator miał stanowić także w założeniu kompendium wiedzy o zasobach miasta Mińsk Mazowiecki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informator został wydany nakładem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim w ilości 500 sztuk.

Już po raz drugi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wziął udział w KAMPANII 19 DNI PRZECIWKO PRZEMOCY I KRZYWDZENIU DZIECI I MŁODZIEŻY, której celem było budowanie świata wolnego od przemocy, świata bezpiecznego, zapewniającego wszystkim prawidłowy rozwój, są zgodne z działaniami uwzględnionymi w harmonogramie oraz założonymi celami w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

Dzięki nawiązaniu współpracy z Fundacją PO DRUGIE oraz realizacji projektu socjalnego KAMPANIA SPOŁECZNA 19 DNI PRZECIWKO PRZEMOCY I KRZYWDZENIU DZIECI I MŁODZIEŻY W MIŃSKU MAZOWIECKIM możliwe było zachęcenie mieszkańców miasta do zgłaszania przypadków przemocy w rodzinie, szukania pomocy u specjalistów, informowanie o tym gdzie i jak można tego dokonać. Kampania miała również na celu podniesienie świadomości społecznej i wiedzy o przejawach przemocy w rodzinie, przełamywanie stereotypów na ten temat, promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego.

W ramach realizacji projektu socjalnego KAMPANIA SPOŁECZNA 19 DNI PRZECIWKO PRZEMOCY I KRZYWDZENIU DZIECI I MŁODZIEŻY W MIŃSKU MAZOWIECKIM przeprowadzone zostały działania:

- 1) W dniu 02.11.2022 r. – na stronie internetowej MOPS oraz w social mediach opublikowany został artykuł pt.: „O Kampanii 19 dni - razem budujemy świat bez przemocy”.
- 2) W dniu 03.11.2022 r. – na stronie internetowej MOPS oraz w social mediach został opublikowany artykuł pt.: „Wspieranie rozwoju psychicznego u dziecka”.
- 3) W dniu 04.11.2022 r. – na stronie internetowej MOPS oraz w social mediach został opublikowany artykuł pt.: „Gdzie Szukać Pomocy?”.
- 4) W dniach 07.11-18.11.2022 r. działał telefon zaufania. Dyżury pełnił psycholog, pracownik socjalny oraz specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. **Ze wsparcia skorzystało łącznie 10 osób, w tym: 4 osoby skorzystały ze wsparcia psychologicznego, 4 osoby nawiązały kontakt z pracownikiem socjalnym i 2 osoby ze specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- 5) W dniach 14.11. i 16.11.2022 r. w siedzibie MOPS odbyły się warsztaty dla rodziców pt. „Świadomy Rodzic”. **W obu warsztatach łącznie wzięło udział 13 osób.**
- 6) W dniu 17.11.2022 r. w siedzibie MOPS odbyły się warsztaty dla dzieci pt. „Stacja – Empatyczni, Razem mamy moc!”. **W warsztatach wzięło udział 7 dzieci.**

4. Wznowienie działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego „STOP przemocy!”

W ramach projektu ponownie został uruchomiony Miejski Punkt Konsultacyjny „STOP przemocy”, którego działalność po przerwie z powodu Covid-19, została wznowiona w miesiącu marcu 2022 roku i prowadzona do końca grudnia 2022 roku. Oferta pomocy obejmowała m. in. bezpłatne poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne, socjalne oraz prawne. Głównym celem działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego „STOP przemocy” było ograniczenie skali zjawiska i występowania przemocy w rodzinie w mieście Mińsk Mazowiecki, zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy i wsparcia

osobom i rodzinom zagrożonym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie z terenu miasta Mińsk Mazowiecki poprzez:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób zagrożonych bądź dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wzbogacenie oferty pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

5. Nawiązanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom doświadczającym przemocy

W ramach realizacji celu podjęto współpracę z Fundacją PO DRUGIE, Stowarzyszeniem na Rzecz Inicjatyw Społecznych „Perspektywa” oraz Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej oraz Związkiem Harcerstwa Polskiego.

Realizacja celu operacyjnego nr 2

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie.

Działania służące realizacji celu:

1. Zapewnianie osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie wsparcia i pomocy finansowej oraz rzeczowej.

W 2022 roku, przemoc w rodzinie, stanowiła powód przyznania świadczeń z pomocy społecznej na podstawie decyzji dla 7 rodzin, w których pozostawało 24 osoby.

2. Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez prace socjalną.

Pracą socjalną z powodu przemocy w rodzinie w 2022 roku objęto 187 osób. Praca socjalna realizowana była w szczególności poprzez wizyty w środowisku, kontakt telefoniczny, wsparcie informacyjne i psychoedukacyjne, monitorowanie sytuacji osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, współpracę z podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział w posiedzeniach grup roboczych.

3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób doświadczających przemocy.

Ogólna liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego w 2022 r. to 94 osoby i 702 porady, w tym uwikłanych w sytuacje przemocy w rodzinie wynosiła ogółem 30.

4. Zwiększenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego poprzez prowadzenie działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego „STOP Przemocy”

W ramach projektu socjalnego od miesiąca marca ponownie wznowiono działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego „STOP przemocy”. Oferta pomocy obejmowała m. in. bezpłatne poradnictwo z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz poradnictwo psychologiczne, rodzinne oraz prawne w formie teleporad.

Podczas działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego „STOP przemocy” ze specjalistycznego wsparcia skorzystało 70 osób. Największym zainteresowaniem cieszyło się poradnictwo socjalne oraz prawne.

Tabela 1. Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa w 2022 roku

2022 rok	poradnictwo pedagogiczne	poradnictwo psychologiczne	poradnictwo socjalne	poradnictwo prawne
liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	15	12	21	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim

Zadanie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, realizowane było również przez:

- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2022 liczba osób zgłoszonych do objęcia procedurą leczenia, w tym osób objętych procedurą Niebieskie Karty, uwikłanych w przemoc wyniosła 56 osób zgłoszonych do objęcia procedurą leczenia, w tym 33 objęte procedurą Niebieskie Karty.
- W ramach działalności Mińskiego Centrum Profilaktyki, liczba osób objętych pomocą w tym liczba osób zgłaszających problem występowania przemocy w rodzinie wyniosła 595, w tym 93 osoby zgłaszające problem występowania przemocy w rodzinie. Ponadto w 2022 r. Mińskie Centrum Profilaktyki objęło 750 uczniów w ramach działań profilaktyczno - edukacyjnych przeprowadzanych w placówkach oświatowych na terenie miasta.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim (jednostka organizacyjna pomocy społecznej realizująca zadania powiatu), zapewniająca dostęp do poradnictwa psychologicznego, prawnego - objęło 159 osób wsparciem specjalistycznym oraz mediacji rodzinnych- przeprowadzono 10.

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej (jednostka organizacyjna pomocy społecznej realizująca zadania powiatu), który okresowo zapewnił schronienie 7 osobom, z czego 3 kobietom i 4 dzieci z terenu miasta w Mińsk Mazowiecki. Wsparcia w formie poradnictwa w ramach działalności Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem udzielił 15 osobom zgłaszającym problem przemocy w rodzinie. Ponadto w ramach działalności Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem udzielono poradnictwa 13 osobom, w tym 6 dzieciom, a pomocy finansowej 5 osobom z terenu miasta.

Cel operacyjny nr 3

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie

Działania służące realizacji celu:

Praca w Zespole Interdyscyplinarnym oraz w grupach roboczych

1. W roku 2022 były prowadzone 62 procedury „Niebieskie Karty”, na dzień 31.12.2022 roku liczba procedur wynosiła 27.
2. W 2022 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyli 13 spotkań.
3. W okresie sprawozdawczym powołano 58 grup roboczych. Grupy robocze odbyły 236 spotkań.
4. Osoby stosujące przemoc każdorazowo były informowane o możliwości uczestniczenia w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Liczba osób wydanych skierowań na zajęcia korekcyjno - edukacyjne przez Zespół Interdyscyplinarny w 2022 r. wynosi 15. Liczba osób, które przystąpiły do programu - 3, jednak żadna nie ukończyła programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych.

Zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczającym przemocy

1. Interwencje w środowisku w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, w 2022 r., podjęto w 62 rodzinach. W 47 przypadkach procedura została wszczęta przez Policję, 13 „Niebieskich Kart” zostało sporządzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 2 przez placówki oświatowe. Ochrona zdrowia i Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wszczęły żadnej Procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto w 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny prowadził 25 procedur rozpoczętych w 2021 roku.
2. W 2022 r. w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego rozpoznano 20 spraw przeciwko oskarżonym o przestępstwo z art.207 § 1 kk, z czego 10 osób zostało skazanych za przestępstwo kwalifikowane, a 17 osób zostało oddanych pod dozór kuratora zawodowego w związku z popełnieniem czynu z art. 207 § 1 kk.

Cel operacyjny nr 4

Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Działania służące realizacji celu:

Ustawiczny rozwój pracowników socjalnych poprzez udział w szkoleniach i superwizji.

1. W ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się dwa szkolenia: „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy” oraz „Przemoc seksualna wobec dziecka- zadania służb i prawne formy postępowania”.
2. 18 osób – pracowników socjalnych, asystentów rodziny i psychologów, korzystało z systemu wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc, w formie superwizji.
W 2022 roku w ośmiu spotkaniach z superwizorem wzięło udział 144 pracowników.

Podsumowanie

Realizacja zadań określonych Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022 w mieście Mińsk Mazowiecki przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej. Porównując dane z roku 2021 i 2022 obserwuje się znaczny spadek liczby wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” (o 30 procedur), a tym samym zmniejsza się liczba interwencji domowych, podczas których wdrożono ww. procedurę. Powyższe dane wskazują na mniejsze natężenie zjawiska przemocy w rodzinie w mieście.

Reasumując: działania MOPS i Zespołu Interdyscyplinarnego z całą pewnością przyczyniły się do zmniejszenia liczby aktów przemocy domowej. Dzięki szeroko zakrojonej akcji profilaktycznej osoby potencjalnie narażone na występowanie przemocy znają swoje prawa i wiedzą dokąd udać się po pomoc.